

Boží pečeť, nebo znamení šelmy?

Texty na tento týden

Gn 17,9–11; Ex 31,13.17; Zj 13,17; Ef 1,13.14; Žd 4,9.10

Základní verš

„Viděl jsem jakoby jiskřící moře, planoucí ohněm, a viděl jsem ty, kteří zvítězili nad dravou šelmou, nesklonili se před jejím obrazem a nenechali se označit číslicí jejího jména. Stáli na tom jiskřícím moři, měli Boží loutny a zpívali píseň Božího služebníka Mojžíše a píseň Beránkovu: Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí; spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů.“ (Zj 15,2.3)

Píseň Mojžíše a píseň Beránka je nádhernou oslavou Boha a uznáním, že jeho jednání je tím nejlepším možným. Jde o velké a mocné vyznání těch, kteří „zvítězili nad dravou šelmou, nesklonili se před jejím obrazem a nenechali se označit číslicí jejího jména“ (Zj 15,2). Kdo jsou tito lidé? Mohu být mezi nimi i já? Jak se stát takovým člověkem?

Jedním z nejpůsobivějších znamení pravého Božího lidu v době konce je jeho hlásání poselství třetího anděla ze Zjevení 14. kapitoly. Toto poselství varuje před přijetím „cejchu“ (ČEP) nebo „znamení“ (B21) šelmy na čelo nebo na ruku (Zj 14,9; Zj 13,16.17). V Bibli snad není vážnějšího varování. V průběhu let přicházejí lidé s mnoha zmatenými nápady, co by oním znamením šelmy mohlo být: například čárový kód, číslo kreditní karty nebo nějaký typ biometrické identifikace.

Určitě by nás nemělo překvapovat šíření různých zavádějících (a konspiračních) teorií o Babylonu a jeho povaze. Vždyť už samotné slovo *babylon* znamená „zmatek“ či „chaos“. Boží „ostatek“ však potřebuje jasné pochopení tohoto tématu – a to ze dvou důvodů. Prvním je schopnost orientovat se v dané problematice, abychom nepodlehli s nadšením každému novému „učení“. Druhým důvodem je naše schopnost účinně kázat poselství třetího anděla. Tento týden se pokusíme lépe pochopit, co je znamením šelmy a jak ho odmítnout – přijetím Boží pečeti.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Znamení věrnosti Božího lidu

¹⁸Jsi povolán jako žid? Nezatajuj svou obřízku. Jsi povolán jako pohan? Nedávej se obřezat.

¹⁹Nezáleží na tom, zda je někdo obřezán nebo není, ale na tom, zda zachovává Boží přikázání.

(1K 7,18.19)

Osobní studium

V starozákonním období existovaly dva hlavní vnější znaky, podle kterých bylo možné rozpoznat pravý Boží lid. Prvním z nich byla obřízka. Přečti si text Gn 17,9–11. Co tyto verše říkají o obřízce – o jejím původu a významu?

Bůh přikázal Abrahamovi a jeho mužským potomkům, aby vykonávali obřízku na znamení smlouvy o požehnání, kterou s nimi uzavřel (Gn 17,4–8). Obřízka měla jasná pravidla, mimo jiné se měla uskutečnit osmého dne po narození (Gn 17,9–14; Lv 12,3). Tento rituál však měl i hlubší smysl. Měl vyjadřovat potřebu „obřízky“ srdce, ve smyslu obnovy smýšlení člověka (Dt 30,6; Jr 4,4 a 9,24.25). Právě proto apoštol Pavel píše: „Pravý žid není ten, kdo je jím navenek, a pravá obřízka není ta, která je zjevná na těle. Pravý žid je ten, kdo je jím uvnitř, s obřízkou srdce, která je působena Duchem, nikoli literou zákona. Ten dojde chvály ne od lidí, nýbrž od Boha“ (Ř 2,28.29).

Mnohé texty v Nové zákoně ukazují, že už nezáleží na tělesné obřízce, ale na tom, zda je člověk znovuzrozený, zda žije podle Boží vůle a zda se jeho víra projevuje aktivní, nesobeckou láskou (1K 7,19; Ga 5,6 a 6,15). Symbolem obrácení, opuštění hříchu, znovuzrození a nového života se stal křest (Ř 6,3.4).

Druhým viditelným znamením, podle kterého bylo možné ve starozákonní době rozpoznat Boží lid, byla sobota. Přečti si texty Ex 31,13.17 a Ez 20,12.20. Co tyto texty říkají o původu a významu soboty?

Všimni si, že sobota nás jako znamení vede zpět na samotný počátek – ke stvoření (Gn 2,2.3). Zatímco tělesná obřízka se vztahovala na Abrahama a jeho potomstvo, sobota se týká celého lidstva. Samotný Ježíš v této souvislosti řekl: „Sobota je učiněna pro člověka...“ (Mk 2,27). Sobota ukazuje, že už od začátku patříme Bohu, protože On nás stvořil. A patříme mu i prostřednictvím vykoupění, protože Bůh nás ospravedlnil a posvětil. Proto Pavel říká, že sice nezáleží na tom, zda je někdo obřezán nebo ne, ale záleží na tom, zda člověk žije podle Božích přikázání (1K 7,19). A v souvislosti s našimi dvěma znameními můžeme říci, že sobota je důležitá i nadále (Žd 4,9).

Aplikace

Podle čeho můžeš poznat, zda je tvoje srdce „obřezáno“ (tedy proměněno), anebo ne? Jak bys tento symbol vysvětlil vlastními slovy?

Šelma a falešné uctívání

⁹Za nimi letěl třetí anděl a volal mocným hlasem: „Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, ¹⁰bude pít víno Božího rozhorlení, které Bůh nalévá neředitelně do číše svého hněvu; a bude mučen ohněm a sírou před svatými anděly a před Beránkem.“ (Zj 14,9.10)

Osobní studium

Přečti si následující texty. Co se v nich říká o „znamení (cejchu) šelmy“ a o tom, jak je důležité ho odmítnout?

Zj 13,14–17

Zj 14,9–11

Zj 16,2

Být zasažen „trestajícím Božím hněvem“, potrestán sedmi posledními ranami (pohromami; ČEP) a nakonec být uvržen do ohnivého jezera, to nevypadá a ani nezní příliš lákavě. Jaký je to kontrast oproti těm, kteří odmítli znamení šelmy, vítězně stojí na jiskřícím (skleněném; B21) moři a zpívají k oslavě Boha a Beránka (Zj 15,2–4)!

Co je to za znamení, které by nikdo neměl chtít přijmout? Uvedené verše jasně ukazují, že ono znamení souvisí s tím, koho uctíváme jako nejvyšší autoritu. Jak jsme si ukázali v předchozí kapitole, čtvrtá šelma (mocnost) z Daniela 7 se ve své poslední fázi (ztotožnili jsme ji se šelmou z moře ze Zjevení 13) bude „snažit změnit doby a zákon“ (Da 7,25). Jedním z těchto zákonů je právě sobota, čtvrté přikázání – jediné, které hovoří o čase. Odvolává se na to, že „v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul“ (Ex 20,11).

Je důležité uvědomit si, že poselství prvního anděla obrací naši pozornost především na přikázání, které se šelma snažila změnit. Velmi jasně ukazuje, že náš absolutní respekt a úcta patří jen Hospodinu jako Stvořiteli, jen před ním máme pokleknout. Ze sedmi veršů, které ve Zjevení 12–14 mluví o bohoslužbě a uctívání, pouze tento (Zj 14,7) jediný je o pravé bohoslužbě. Zbývajících šest varuje před falešným uctíváním, které je soustředěno na šelmu a její obraz (Zj 13,4.8.12.15; 14,9.11). Hned poté, co je v poselství třetího anděla popsán osud těch, kteří se zapletli do falešného uctívání, následuje charakteristika pravých Božích služebníků: „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12).

Dá se říci, že obsah poselství tří andělů (a reakce na tento obsah) rozděluje lidstvo do dvou skupin. První budou nakonec tvořit ti, co uctívají Stvořitele a s respektem k jeho vůli zachovávají všechna jeho přikázání, včetně přikázání týkajícího se soboty jako sedmého dne. Druhou skupinu pak budou tvořit uctívající „šelmy“ a její „obrazu“. Falešná forma uctívání je vlastně jakousi alternativou, náhradou uctívání Stvořitele.

Aplikace

Uvažuj o tom, jak je propojeno uctívání s oddaností a věrností. V jakých aspektech bohoslužby projevujeme naši oddanost Bohu?

Boží pečeť

²A hle, jiný anděl vystupoval od východu slunce; v ruce držel pečetidlo živého Boha a mocným hlasem volal na ty čtyři anděly, jimž bylo dáno škodit zemi i moři: ³„Neškodte zemi, moři ani stromoví, dokud neoznačíme služebníky našeho Boha na jejich čelech!“ (Zj 7,2.3)

Osobní studium

Pečeť – podobně jako podpis – slouží k potvrzení, ratifikaci dokumentu. Kdysi se jako pečeť používal otisk pečetidla do vosku nebo hlíny. Takto se potvrzovala pravost nebo se prokazovalo vlastnictví toho, komu pečeť patřila.

Přečti si následující texty. Co říkají o Boží pečeti, cejchu? Co tato pečeť znamená, jaký má smysl a kdy, komu a jak je udělována?

2K 1,21.22

Ef 1,13.14

Ef 4,30

2Tm 2,19

Zj 7,1–4

Zj 9,4

Zj 14,1

Boží pečeť je symbolickým obrazem, který vyjadřuje myšlenku, že Bůh potvrzuje vlastnictví svého lidu a jeho ochranu. Pavel popisuje toto zapečetění v souvislosti s obrácením a přijetím daru Ducha svatého. Tento dar nazývá „závdavkem“ nebo „zárukou“. Tuto záruku dostávají všichni věřící jako ujištění o úplném vykoupení a o budoucím dědictví, které dostanou při Kristově příchodu.

Kniha Zjevení zobrazuje další „zapečetění“, ke kterému dojde těsně před druhým příchodem Ježíše Krista. Bůh povede dějinné události tak, aby nakonec úplně každý člověk dospěl k osobnímu rozhodnutí a jasně dal najevo, na které straně hodlá stát. Rozhodnutí těch, kteří budou chtít jít věrně s Kristem, bude nebesy potvrzeno. To kniha Zjevení znázorňuje obrazem 144 000 věrných (jde o symbolické číslo), kteří mají Boží jméno (nebo podpis) na svých čelech. V jejich životech působil Duch svatý, proto odrážejí Boží charakter.

Přečti si texty Zj 7,2.3 a 14,9.10. Porovnej charakteristiky Boží pečeti se znamením šelmy. Jaké hlavní rozdíly mezi nimi vidíš?

Boží pečeť dostávají ti, kteří uctívají Boha, znamení šelmy dostávají ti, kdo se klanějí šelmě. Boží pečeť dostávají lidé na čelo, což symbolicky vyjadřuje jejich rozhodnutí sloužit Bohu a uctívat ho tak, jak to vyjádřil ve své vůli. Znamení šelmy však lidé dostávají buď na čelo, nebo na (pravou) ruku (Zj 13,16; 14,9). Naznačuje to, že lidé mohou mít pro uctívání dva důvody. Buď jsou s tímto uctíváním ztotožnění, považují ho za správné a souhlasí s ním, nebo s takovým uctíváním sice nesouhlasí, ale drží se ho, protože se obávají možných následků nepřizpůsobení se (Zj 13,15.17).

„Ti, kteří jsou sjednoceni se světem, přijímají charakter světa a připravují se na přijetí znamení šelmy. Ti, kteří se nespolehají na sebe, ale pokořují se před Bohem a očisťují svou mysl poslušností pravdy, ti přijímají nebeskou povahu a připravují se na přijetí Boží pečeti na své čelo.“ (5T 216)

Aplikace

Co konkrétního můžeš udělat pro to, abys byl ve skupině těch, kteří dostanou Boží pečeť?

Znamení šelmy dnes

¹⁴Bylo jí dáno dělat znamení ke cti první šelmy a sváďet jimi obyvatele země; rozkazuje obyvatelům země, aby postavili sochu té šelmě, která byla smrtelně zraněna mečem, a přece zůstala naživu. ¹⁵Je jí dáno, aby do sochy té šelmy vdechla život, takže ta socha mluvila a vydala rozkaz, že zemřou všichni, kdo před ní nepokleknou. (Zj 13,14,15)

Osobní studium

Co je to za znamení, jehož přijetí se máme bránit? Částečně jsme na tuto otázku odpověděli už v oddílu na pondělí. Poselství prvního anděla obrací naši pozornost k tomu přikázání, které se šelma snaží změnit. První anděl jasně ukazuje, že máme uctívat jen Boha – Stvořitele. A po varování před osudem těch, kteří namísto Boha uctívají „šelmu a její obraz“ (Zj 14,9–11), zaznívá charakteristika věrného Božího lidu (Zj 14,12).

Přečti si text Zj 14,12. Uvažuj o tomto verši v bezprostředním kontextu 14. kapitoly. Jak ti tato charakteristika „svatých“ pomáhá pochopit důležitost soboty v závěrečných událostech? Pokus se tuto souvislost vysvětlit vlastními slovy.

Ukázali jsme si už, že součástí „zachovávání Božích přikázání“ (Zj 14,12) je také přikázání o sobotě, které poukazuje na Boha jako Stvořitele a toho, koho jediného máme následovat a uctívat. To je také důvod, proč můžeme „znamení šelmy“ vnímat v přímém vztahu k otázce neděle jako „nepravé“ nebo „falešné“ soboty, která není součástí biblických přikázání – na rozdíl od zachovávání skutečné soboty, která má v Bibli mimořádné postavení.

Znamená to snad, že křesťané, kteří uctívají Boha v neděli, mají již nyní znamení šelmy? Ne. Podle Zjevení 13,15 hrozí těm, co se odmítnou zúčastnit uctívání obrazu šelmy, smrt. Zdá se, že z falešného uctívání se nakonec stane otázka života a smrti. Je zřejmé, že události zatím do takového stadia nedospěly. Znamení šelmy tedy lidé dostanou, až když situace dospěje do závěrečné krize. Tehdy se bude muset každý rozhodnout, na které straně bude v životě stát. Proto můžeme říci, že dnes ještě nikdo nemá znamení šelmy.

Aplikace

Boží přikázání. Ježíšova víra. Proč jsou tyto znaky důležitou součástí toho, co znamená být pravým křesťanem?

Sobota jako pečeť

⁹Tak má Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve před sebou. ¹⁰Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého. (Žd 4,9.10)

Osobní studium

Ukázali jsme si, že sobota byla v průběhu dějin jedním ze znamení pravého Božího lidu. Viděli jsme, že sobota byla dána nejen Izraeli, ale všem lidem včetně Adama a Evy při stvoření. Důležitost soboty vidíme v Ježíšově snaze reformovat její skutečný význam, v zachovávaní soboty v rané církvi a jako odlišující znamení Božího lidu v době konce: „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12).

Přečti si texty Ex 20,8–11 a Žd 4,9.10. Proč je sobota tak důležitá? V čem je pro křesťany výjimečná?

Sobota se nachází v srdci Desatera. Stvořitel ji dal jako znamení své moci a autority. V tomto přikázání se Stvořitel představuje jako „Hospodin, tvůj Bůh“. Bůh v něm popisuje i oblast své vlády: nebe a zemi, moře a všechno, co je v nich. A konečně, Hospodin ve čtvrtém přikázání vyjadřuje základ, podstatu své autority, vždyť „v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul“.

Nový zákon představuje Ježíše jako toho, jehož prostřednictvím Bůh všechno stvořil (J 1,1–3; Ko 1,16; Žd 1,1.2). Ježíš stvořil náš svět za šest dní a sedmý den odpočíval. Když Ježíš umíral na kříži, zvolal: „Dokonáno jest“ (J 19,30). Stejně jako odpočíval v sobotu po dokončení stvořitelského díla, odpočíval Ježíš v sobotu v hrobě po dokončení svého spasitelského díla, když zemřel za nás jako oběť vykoupení. Na sobotě tedy spočívá dvojnásobné požehnání – stvoření (Ex 20,11) a vykoupení (Dt 5,15). Proto list Židům označuje sobotní odpočinek pro křesťana jako symbol záchrany: „Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého“ (Žd 4,10). Sobota je dokonalým symbolem skutečnosti, že tak jako se nemůžeme sami stvořit, nemůžeme se sami ani zachránit. Od začátku do konce je to všechno Kristovo dílo, které přijímáme prostřednictvím víry (Žd 12,2).

Aplikace

Pokud je sobota symbolem odpočinutí od našich skutků, čím je pak neděle a její zachovávaní? Jak to souvisí s obyvateli Babylona a jejich snahou postavit si město a věž, která bude sahat do nebe?

Podněty k zamyšlení

„Jakmile bude Boží lid zapečetěn na svých čelech (Boží pečeť není žádným viditelným znamením, ale spočinutím v pravdě – rozumově i duchovně –, takže člověk nezakolísá) a bude připraven na závěrečné otřesy, právě tehdy se tyto dostaví. Všechno to už začalo. Boží soud dopadl na zem ... a tak můžeme vědět, co přichází.“ (FLB 287)

„Sobota bude velkým zkušebním kamenem věrnosti, protože je to zvlášť popíraný článek biblického učení. Až budou lidé podrobeni závěrečné zkoušce, bude jasně vymezena hranice mezi těmi, kdo Bohu slouží, a kdo mu neslouží. Zachovávaní nesprávného dne odpočinku v souladu se zákony státu, ale proti čtvrtému přikázání, bude projevem věrnosti moci, která je Bohu nepřátelská. Zachovávaní pravé soboty jako výraz poslušnosti Božího zákona bude důkazem věrnosti Stvořiteli. Jedna část lidí přijetím znamení podřízenosti světské moci přijme znamení šelmy, druhá, která se rozhodne, že zůstane věrná Boží autoritě, přijme Boží pečeť.“ (GC 605; VDV 392)

Otázky k rozhovoru

1. *Jakými způsoby můžeme svým přátelům, kolegům a známým vysvětlit podstatu znamení šelmy a Boží pečeti tak, aby to nepřineslo zbytečné spory? Proč je důležité zdůraznit, že v současnosti ještě nikdo nemá znamení šelmy?*
2. *Jaká je souvislost mezi sobotou a pečeti Ducha?*
3. *Uvažujte, co to znamená, že Boží pečeť „je spočinutí v pravdě – rozumově i duchovně“.*
3. *Jak bys charakterizoval duchovní Babylon – jeho hodnoty a jednání? Jak se odlišují od zásad a hodnot Božího království? Jak se mohou hodnoty a způsoby Babylona vkrádat do naší církve – dokonce právě teď? Jak je můžeme rozpoznat a vyrovnat se s nimi – samozřejmě křesťanským způsobem, který odráží hodnoty Božího království?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
